

Santarvė daro planus suremti Vokietiją

PRŪSIJOS VYRIAUSYBĖ PAŠALINO BERLYNO M. TARYBĄ

**Kuboje sukilėliai daro pažangą,
užima miestus**

PREZ. ROOSEVELTAS PLA- NUOJA BEDARBIUS APRŪPINTI KURU

DIRBA PLANĄ PRIEŠ VOKIETIJĄ

PARYŽIUS, rugs. 24. — Santarvės valstybės — Prancūzija, Anglija ir Italija, Prancūzijai vadovaujant dirba planą prieš Vokietiją, kad nusi-ginklavimo konferencijoje ben-drai pasipriešinti Vokietijos ginklavimuisi ir nurodyti, kas jai yra galima, kas gi negali-ma. Prie santarvės glaudžias ir J. Valstybės.

SUKILĖLIAI DARO PAŽANGĄ

HAVANA, Kuba, rugs. 24. — Sukilėliai prieš Kubos vy-riausybę smarkiai veikia Ma-tanzas provincijoje. Pietų link nuo Colon jie užėmė du miestus. Prieš juos pasiūsta kariuo-menė, kuriai ligi šiandien dar nebeteko su jais susidurti.

Tariamais Kubos presiden-tas San Martia turi taikos pa-sitarimus su įvairių partijų vadais.

ATSISAKĖ REMTI DOLERĮ

MEXICO CITY, rugs. — Meksikos bankas paskelbė, kad jis atsisako toliau remti ame-rikonišką dolerį, kurio vertė dar daugiau smunka.

ANGLIJOS PAKRAŠČIAIS MANIEVRAI

LONDONAS, rugs. 24. — Anglijos pakraščiais vyksta manievrų. Norima patirti, ar yra galimybės lėktuvais suko-neveikti prieš laivyno puolimus prieš pakraščius.

50 KALINIŲ ALKSTA

MEXICO CITY, rugs. 24. — Žiniomis iš Vera Cruzo, Pu-erto Mexico kalėjime sukėlė alkio streiką 50 kalinių. Jie rei-kalauja, kad būtų pašalintas distrikto teisėjas.

PALEIDŽIA POLITINIUS KALINIUS

SANTIAGO, Čilė, rugs. 24. — ičlės resp.prezidento įsaky-mu viams krašte paleidžiami visi politiniai kaliniai.

PAŠALINO BERLYNO MIESTO TARYBĄ

BERLYNAS, rugs. 24. — Prūsijos nacionalsocialistų vy-riausybė pašalino šio miesto ir 20-ies priemiesčių tarybas, į šių vietų paskirtas iš 25 na-rių komitetas. Dėl tarybų pa-šalinimo apie 1,200 asmenų ne teko darbo.

MASKVA PROTESTUOJA

MASKVA, rugs. 24. — Sov. Rusijos vyriausybė pasiuntė protestą japonų vyriausybei. Pažymi, kad japonai, prisiden-gdami Mandžinkuo valstybe, nori pasisavinti rytų kinų ge-ležinkelį.

J. VALSTYBĖS PROTES- TUOJA

WASHINGTON, rugs. 24. — Šalia Havanos, Kuboje, apip-lėšta amerikiečių (J. V. pilie-čių) namai. Valstybės departa-mentas pasiuntė protestą.

ŽEMA TEMPERATŪRA

YAKIMA, Wash., rugs. 24. — Tipsoe ežero apylinkėse daug prisnigo, o Montana vals tybėje siaučia viesulas. Tem-peratūra nuslūgus ligi 40 l.

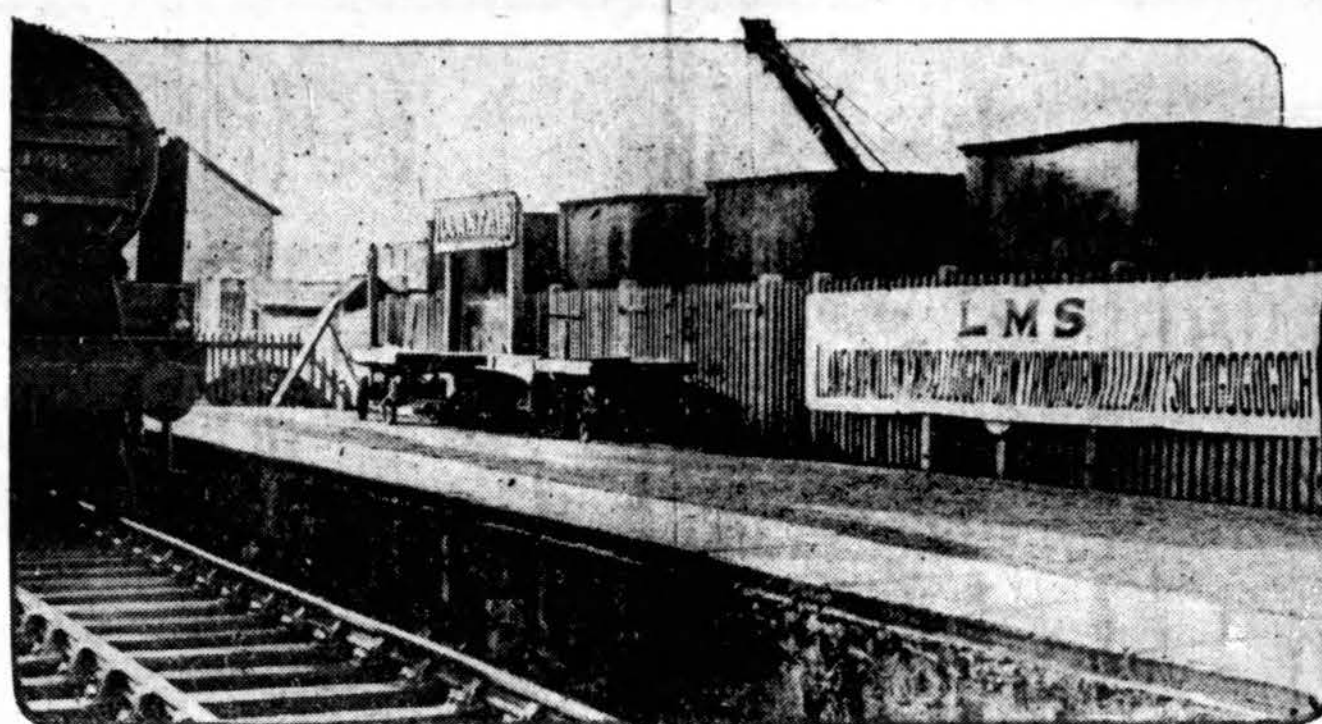
Hammonde, Ind., rastas nu-žudytas gazolino stoties savi-ninkas A. Will, 62 m. amž.

ARKIV. MARELLA APGAI- LI, KAD TURI APLEISTI J. VALSTYBES

WASHINGTON, rugs. 23. — Arkivyskupas elektas P. Ma-rella apgaili, kad turi apleisti J. Valstybes. Jo Ekscelenci-ja apie dešimt metų čia apaštališkoje delegatūroje ėjo audi-toriaus pareigas. Nesenai šv. Tėvas Pijus XI paskyrė jį apaštališku delegatu Japonijai ir paaukštino tituliariniu Do-clea arkivyskupu. Šio rugsėjo mėn. 30 d. išvyks Romon, tenai bus konsekruotas, paskui lei-sis į Japoniją užimti ten ankš-tąją ir podraug atsakomąją šv. Tėvo atstovo vietą.

Ark. elektas pareiškia, kad jis Japonijoje nėra buvęs, ta-čiau daug yra girdėjęs apie tą

DARAR GALI NAUDOTIS PILNU SAVO VARDU.

Senovės velšių (Skotijoje) miesteliui Llanfair oficialiai pripažintas tikrasis jo vardas. O tas vardas yra: Llanfairpwllgwyllgogeryprwyrndrobwillllantysiliogogoch.

VYRIAUSYBĖ PRISTA- TYS ANGLIŲ

WASHINGTON, rugs. 24. — Prez. Rooseveltas planuoja, kad ateinančią žiemą krašto vyriausybės kaštais pristatyti bedarbių šeimynoms anglų ku-rui.

Artimiausiuoju laiku bedar-biai gaus iš vyriausybės maisto, ir iš medvilnės pagamintų drabužių.

ROOSEVELTAS PLANUO- JA ATIDARYTI BANKUS

WASHINGTON, rugs. 23. — Prez. Rooseveltas planuoja vi-sam krašte išaaujo atidaryti apie 5,000 bankų, kuriuose už-daryta daugiau kaip septyni bilijonai dolerių "įsalsusių" indėlių.

Tuo būdu tikimasi padidin-ti krašte pinigų kiekį ir daiktams kainas.

ST. LOUIS, Mo., 23. — Va-kar nuo "miegosios" ligos mirė 4 asmenys daugiau. Ligi šioliai mieste ir apylinkėse mi-rė 169 asm.

kilnųjį kraštą ir tautą, apie japonus katalikus ir kataliky-bės pažangą. Apie japonus pirmiau jis patyrė skaityda-mas garsaus Azijos rytų apaš-talo šv. Pranciškaus Ksavero gyvenimą, o paskiau — nuo kardinolo Fumasoni-Biondi, kurs apie dešimt metų buvo apaštališku delegatu Washing-tone, o prieš tai keletą metų apaštališku delegatu Japoni-jai.

Jo Eekse. reiškia džiaugs-mo, kad jis artimoj ateity vyks į kilnųjį japonų kraštą. Bet kaip kiekvienas džiaugs-mas dažnai susija su liūdėsiu, taip ir šis. Jo Ekscelencija apgaili, kad priverstas apleis-ti vietos delegatūrą ir daugy-bę gerųjų žmonių, su kuriais teko susipažinti.

BEDARBIAI MALDININKAI IŠ ANGLI- JOS IŠVYKO ROMON

LONDONAS, rugs. 23. — Surinktų iš visų Anglijos da-lių 420 bedarbių katalikų dar-bininkų šiandien maldininkais išvyko Romon, kad ten gauti Šventojo Tėvo palaiminimą, pelnyti Šventųjų Metų atlai-dus ir pasimelsti, kad grei-čiau išnyktų nedarbas.

Šių maldininkų kelionė ap-mokama surinktu 35,000 dole-rių fondu, kuriam iniciatyvą davė katalikas rašytojas Gre-gory MacDonald. Jo sumany-mo ideja yra ta, kad kurie ka-talikai neturi ištekliaus savo kaštais aplankyti Romos, o

ypač bedarbiai ir vargšai, tie turėtų būti siunčiami visuome-nės sudarytais fondais. Šie žmonės yra visko netekę ir vis-ką praradę, išėjus pasitikė-jimą savo maldomis. Per sunk-metį jie neturi draugų, išėjus Šventąjį Tėvą, kurs visumet juos paguodžia ir jų likimu rūpinasi.

Po šv. Mišių Mayfair bažny-čioje bedarbiai maldininkai nu-lydėti į Victoria geležinkelio stotį. Tenai pašventinti jų pa-parčiai (vėluikai). Maldinin-kams vadovauja keliolika ku-nigų.

CHICAGOJE

SURIŠO SARGĄ, PAGRO- BĖ 500 DOL.

Naktį penki plėšikai užpuo-lė Service Laundry ofisą, 3220 W. Lake gat. Surišo sargą, su daužė geležinę spintą ir, pag-rėbė apie 500 dol. čekiais ir pi-nigais, paspruko.

TEISĖJAS PAGYRĖ POLICMONĄ

Teisėjas Green pavadė "grand jury" pašautąjį plė-šiką T. Burke, 48 m. amž. Jį pašovė ir sugavo policmonas, seržantas J. Fitzgerald. Teisė-jas pagyrė policmoną.

PAŠOVĖ POLICMONĄ

Normal ir Marquette bulva-rų skersgatvy plėšikai užpuo-lė automobilių važiuojantį polie-moną Louis Luola iš Lawndale policijos stoties.

Policmonas su revolveriu ap-sigynė, tačiau į petį pašautas. Plėšikai paspruko.

PRADĖS IŠKLAUSINĖ- JIMUS

Cooko apskrities "board of tax appeals" spalį mėn. 4 d. pradės išklausinėjimus dėl per-sonalių mokesčių už 1932 me-tus.

Turtų įkainotojas Jacobs reiškia vilties, kad bus mažas skaičius protestų.

VOKIETIJOS AMBASADO- RIUS CHICAGOJ

Chicagon atvyko iš Washing-tono šimtmečio pažangos pa-rodą aplankyti Vokietijos am-basadorius dr. H. Luther. Sa-koma, jis čia užtruks keletą dienų.

NUBAUSTAS 199 METUS KALĖTI

Tony Rocco, 24 m. amž. va-karinės miesto dalies plėšika žmogžudį, teismas nubaudė 199 metus kalėti. Vieno plėši-mo metu jis nužudė policmoną.

Pranešta, kad nužudytų Chi-cagoj policmonų namiškiams pensija užtikrinta.

PAGERBSIME DARIŲ IR GIRENĄ TEN, KUR JIE PERNAI MUS STEBINO PADANGEJE

LIETUVIŲ LAKŪNAI PATAR- NAUS DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLO FONDUI

Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetui padedant, Chicagos Lietuvių Aero Kliubas š. m. spalį 8 d. rengia Lie-tuvių Aviacijos Dieną. Dariaus ir Girėno draugai lakūnai, mūsų tautiečiai, vežios keleivius ir rody su savo lėktuvais įvairius triksus ore. Jie parodys net labai pavojingų triksų padangėje ir tuo būdu vaizdžiai primins čekagiečiams pėr-nykščius Dariaus ir Girėno triksus. Dvi jaunos merginos, lietuvaitės, šoks iš lekiančio lėktuvo su parašintais ir nusi-leis visų žiūrovų akyse. Kitas mūsų tautietis darys pavo-jingą gimnastiką ant lekiančio lėktuvo! Skraidys didelis bū-rys kariškų lėktuvų ir rody įvairias lėktuvų formacijas. Be to, bus ir daugiau įvairių įdomių dalykų.

Laimingasis skaus tikrą "LITUANICOS" modelį. Visas pelnas skiriamas Dariaus-Girėno paminklui pas-tatyti Chicagoje.

Dariaus ir Girėno giminės pareiškė didelį džiaugsmą, kad paminklo statymo darbas eina pirmyn, nežiūrint vienos grupės pastangų nukreipti visuomenės dėmesį nuo Dariaus ir Girėno pagerbimo. Šie mūsų didvyriai turi minias savo gerbėjų, kurie yra pasiryžę pastatyti paminklą pirmiems lie-tuviams, nugalėjusiems Atlantiko vandenyną.

Amerikos karo veteranai lietuviai taip pat prisideda prie to kilnaus darbo ir padės surengti Lietuvių Aviacijos Šventę spalį 8 d.

Tą dieną visi nuosirdūs Dariaus ir Girėno gerbėjai vyks į Harlemo aeroportą, prie 87 g-vės ir Harlēm ave.

Ohio legislatūra atidėjo parapi- jų mokyklų bilių

COLUMBUS, O., rugs. 23. — Ohio legislatūros abiejį rūmai per keletą dienų karštai svars-tė katalikų parapijų mokyklų reikale įduotą lėlių ir paga-liau nusprendė atidėti.

Bilius buvo įduotas abe-jiems rūmams vienu kartu. Reikalauta parapijų mokyklų paramai per šiuos mokslo me-tus skirti keturis milijonus do-lerių. Pažymėta, kad taja para-pijų mokykloms skirta pagalba bus pagelbėta pačioms viešo-sioms mokykloms. Nežiūrint to, biliaus priešai laimėjo.

Kiek patirta, dauguma vals tybės gyventojų nėra priešin-gi tai reikalaujamai pagalbai. Priešingi tik fanatikai.

NEW YORKAS REIKALIN- GAS PINIGŲ

NEW YORK, rugs. 24. — Šio miesto valdyba šaukiasi reikalingų fondų. Miesto ma-joras pakvietė talkon guber-natorių, kurs tariasi su ban-kininkais. Norima gauti nors 72 milijonus dol. paskolos.

Bankininkai nenori duoti paskolos. Jie reikalauja, kad miesto valdžioje būtų įvesta griežčiausioji ekonomika ir tas turi būti garantuota.

Pasitarimai su bankininkais vyksta.

CHICAGOS SAVAITE PARODOJE

Chicagos šimtmečio parodoj spalį mėn. 9 d. turėjo įvykti Chicagos miesto diena. Dabar minėta diena pakeista visa sa-vaite.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

32 VALANDŲ SAVAITĖS DARBAS

DETROIT, Mich., rugs. 24. — Fordo automobilių fabrikų vadovybė pranešė apie 45,000 savo darbininkų, kad pradėjęs šio pirmadieniu įvedamas 32 val. savaitės darbas. Tas daro ma, tik ne ilgam laikotarpiui. Paskui ir vėl bus grąžintas 40 valandų darbas.

Tuo būdu manipuliuojant norima išsisukti nuo automobi-lių kodo pasirašymo.

SESERYS ELZBIETIETĖS PLEČIA SAVO VEIKIMĄ

Seserys elzbietietės, jau spė-jusios Kaune užsirekomenduoti savo darbu ligonių priežiū-ros ir slaugymo srityse, šiomis dienomis dr. Zacharino buvo pakviestos perimti jo chirurgi-nės klinikos ligonių priežiūrą ir slaugymą.

"DRAUGAS"

Beina kasdien, šskyrus sekmadienius
PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pu-
metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam
mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusei me-
tų — \$4.00. Kopija 50c.
Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negra-
šina, jei nepradoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam
tikslui pašto ženkių.
Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
kasdien.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months
— \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00;
Copy — 50c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

DOLERIO INFLIACIJA

Kada prezidento Rooseveltto vyriausybė pasiryžo gaivinti krašto pramonę ir duoti reikalingą pagalbą ūkininkams, tada buvo nutarta pirmiausia padidinti krašte pinigų apyvartą. Šiandien pramonę gaivinti programa vykdoma, ūkininkams pagalba duodama, tačiau nesimato laukų pagerėjimo tiek, kiek tikėtasi.

Apsžiūrėta, kad pinigų apyvartoje yra per mažai. Bankuose sukrauti pinigai pelija. Bankininkai neduoda paskolų privačiams asmenims. Jie tenkinasi darydami biznį su vyriausybe, pirkdami jos leidžiamus bonus. Turtuoliai ir kiti pinigų krovėjai bijo banknotus paleisti apyvarton, nors vyriausybė seniai visus ir kiekvieną skyrįm ragina, kad paleistų savo pinigus į darbą. Panaikinus valiutai aukso pagrindą, dolerio vertė žymiai nupuolė tarptautinėje mainyboje, o namie ne tiek daug, kaip iš pradžių buvo numatyta. Tad piniguočiai ir turi vilties, kad jų sukrauti banknotai arba mažai, arba nieko neukentės.

Kadangi pinigų per mažai, tad krašto vyriausybė dabar pradėjo galvoti apie dolerio infliacijos padidimą. Dolerio infliacija skolininkams ir visiems darbininkams yra naudinga ir geistina. Bet skolintojams ir turtojams tas nenaudinga. Ne kiek daug jie prarastų, bet jie būtų priversti sumažinti savo krovinius. Na, ir yra žinoma, kas darbininkams naudinga, tai turtojams priešinga. O kas jiems negera, jie tad yra pasiryžę atkakliau kovon.

Tad šiandien jie ir pakilę atkakliai kovoti prieš dolerio infliacijos planą, kurį svarsto krašto vyriausybė. Pietinių valstybių politinių partijų vadai reikalauja infliacijos, nes tuo būdu būtų gyventojams grąžintas pakenčiamas gyvenimas ir visam kraštui gerovė. Kapitalistų spauda ir kiti turtuoliai tvirtina atvirkščiai. Jie sako, kad dolerio infliacija net pačią NRA vykdomą programą palaus. Jie pareiškia, kad tegul pasilieka taip, kaip šiandien yra. Tegul milijonai dar-

bininkų bedarbiauja, o dirbantieji — tepastenkina gaunamais alkiu atlyginimais.

Kiek žinoma, jų protestai ir šūkavimai prieš dolerio infliaciją bus tuščios pastangos, jei vyriausybė matys, kad be infliacijos pramonės gaivinime nesimato pažangos.

Neginčijamas faktas yra: be pirkimo jėgos padidėjimo negalima laukti gerovės. O pirkimo jėgos didinimui yra reikalingi pinigai, kurių yra per mažai apyvartoje.

"PIRK DABAR" KAMPANIJA

NRA administratorius Johnsonas andai viešedamas Chicago paskelbė, kad šio rugsėjo mėn. 20 d. visam krašte "pirk dabar" kampanija bus pradėta. Šios kampanijos tikslas yra raginti vartotojus, kad jie visko ko daugiausia pirkty, kad pirkimo neatidėliotų rytdienai, bet kad pirkty šiandien, kad pirkty dabar visa tai, kas gyvenimui ir patogumui reikalinga. Jis sakė, kad "pirk dabar" šūkis turi būti ko plačiausia paskleistas. Šis šūkis nėra patrijotinė žmonių pareiga, bet išmintingas pinigų panaudojimas. Ši išmintybė, kaip jis aiškino, turi būti galvoje, kadangi netolimoj ateityje kainos ims didėti. "Jūs negalite daryti to, ką mes darome kiekvienam fronte be kainų didėjimo", sakė administratorius.

NRA — krašto pramonę gaivinti aktas yra sustatytas pramonės gaivinimo ir nedarbo mažinimo reikalams. Šis aktas kovoja prieš neteisęją kompeticiją kiek pramonėje, tiek prekyboje. Jis leidžia krašto vyriausybei sukelti visą eilę didelių viešųjų darbų, kad tuo būdu pakirsti nedarbą. Aktas pasisako prieš monopolijas, bet daromi pramoninių kodai apsaugojami nuo priešturstinių įstatymų provizijų. Žodžiu, šis aktas daug ir gana plačiai rūpinasi ir aptaria darbdavių ir darbininkų svarbiuosius reikalus, bet nedaug ir neaiškiai jis paliečia vartotojų reikalus. Tik sako, kad prireikus, prezidentas gali savo pažiūromis apdrausti vartotojus nuo išnaudojimo.

Kada Washington daromi pramoninių kodai, tai NRA administracija daug dirba darbų ir darbininkų gerovei. O į vartotojus neatsižvelgiama. Kada buvo sudaryta NRA administracija, tai buvo skirti keli ekonomininkai, kurie turėjo atstovauti vartotojus. Tačiau pramoninių kodų svarstymo metu vartotojai paneigta ir tie "atstovai" kiti po kito išėjo iš administracijos. Vienas jų pasitraukė net protestuodamas. Jis pareiškė, kad ekonominis atstatymas daugiausia priklausė nuo vartotojų, o šie paneigiami.

Tačiau jie nepaneigiami, kada reikia didinti pirkimo jėgą, be kurios visi pramonės ratai gali sustoti. Jie raginami, kad ko daugiau visko pirkty. Jiems nukalamas net ypatingas "pirk dabar" šūkis.

Taip yra dėl to, kad vartotojai nėra organizuoti ir nėra galimybės jiems susiorganizuoti. Kas kita yra darbdaviai ir darbininkai.

Kaip ten nebūtų, vis gi norėkime, kad "pirk dabar" kampanija pasisektų.

ATSAKYMAS Į PRIEKAIŠTUS DĖL DARIAUS IR GIRĖNO SKRIDIMO

(Buvusio vyriausio skridimo rėmėjų komiteto ir dabartinio lakūnų paminklo statymo komiteto viešas pareiškimas)

(Pabaiga)

Pabrauktieji žodžiai tvirtina, kad fondo globėjai ir mūsų komitetas yra "žmogžudžiai": nužudė Darių ir Girėną! "N-os" skelbia kriminalinį nusikaltimą ir teisia už jį! Tad ir "N-ų" atstovai yra "tos žmogžudybės dalyviai". Jei taip, tai neaišku, ar "N-ų" redaktorius galvojo apie tai, ką rašo.

Komitetas ir fondas sunkiomis sąlygomis veikė ištisus metus ir savo veikimo deka parūpino "Lituanikai" naują motorą ir pritaikė ją tolimesniam skridimui. Kaip žinome, ji perskrido Atlanto vandenyną ir žuvo jau netoli tikslo. Žuvimo priežastis dar galutinai neaiškinta, ir komitetas visai nekaltas dėl tos nelaimės, kuri ištiko netoli lenkų-vokiečių pasienio. Jei "Lituanika" taip toli nuskrido dargi nepalankiam orui esant, tai ji, be abejonės, buvo tinkamai parengta. Bet komitetas nėra aviacijos ekspertai; apie techniską lėktuvo parengimą gali spręsti ne "N-ų" kritikai, kurie aviacijoje nieko nemusmano, bet tikri aviacijos mechanikai ir inžinieriai, kurie ir darė įvairius bandymus su "Lituanika".

Pagaliam, lakūnai, išskridę iš Chicago, nieko daugiau nereikalavo iš mūsų komiteto ir neprašė kokios nors pagalbos. Tuo būdu, "Lituanikai" išskridus iš Chicago, pasibaigė mūsų k-to atsakomybė.

Dar gerai, kad nors "pora asmenų nuosirdžiai dirbo ir praktikavo". Paprastai gyvenime taip ir būna, kad įvairiuose komitetuose ar komisijose dirba keli asmenys už visus. Tad jei ne visi komiteto nariai buvo energingi, veikūs ir įtakingi, tai gal tas priekaištas taikomas ir naujieniečių atstovams fonde ir komitete. Jei taip, tai tokie "apsileidę" nariai turėjo būti "N-ų" štabo pakeisti įtakingais ir energingesniais asmenimis!

Tai bent naujieniečiai būtų ramūs ir būtų galėję rodyti kitiems pavyzdį arba paskiau pasigirti, kad "taip, o ne kitaip reikia dirbti."

Zinoma, ne visi k-to nariai buvo vienodai darbštūs. Bet čia ne k-to kaltė; jis negalėjo "pasirinkti tinkamus asmenis", nes pats buvo išrinktas to steigiamojo sus-mo, kuriame dalyvavo susirūpinusieji skridimu. Bet vis dėlto komitetas dirbo kiek galėjo ir kiek sąlygos leido: k-to surengta Aviacijos šventė ir bankietai davė nemaža pelno. Taigi, mūsų komitetas parūpino lakūnams porą tūkstančių dolerių — tai yra, daugiau, negu bet kuri kita Am. liet. kolonija.

Kiti komitetui daromi priekaištai atremti Lietuvos Ministerio Balučio ir gen. kons. Zadeikio straipsniuose. Pagaliau, "N-os" dažnai reišia pasigailėjimą, kad "tas pats komitetas pasiūlo nieko nerenkamas Dariaus ir Girėno paminklo statymo darbą".

Lakūnams žuvus fondo globėjai ir skr. rėm. k-to nariai bendrame posėdy nutarė toliau veikti — pastatyti didvyriams paminklą ir dar kooptuoti keli naujus narius. Bet ir čia "N-os" turi ypatingą privilegiją: turi 2 savo atstovus k-te ir 1 atstovą fonde. Tokios privilegijos dar negavo nė viena kita liet. redakcija. Tad naujieniečiai vėl turi geros progos pasidarbauti nors paminklo statymui. Ne aišku, ko "N-os" dar nepatenkintos.

Dabar mūsų komitetan pakviesta dar 14 veikėjų ir visi Chicago liet. laikraščių redaktoriai arba jų atstovai. "N-os", kaip ir kiti laikraščiai, visada dėdavo k-to protokolus ir k-to sekretoriaus raštus apie lakūnus. Tik nežinia, kodėl "N-os" jau kelinta savaitė nededa sekr. raštų apie lakūnus. Atrodo, kad "N-oms" nepatinka tokie protokoliai ar raštai, kur būna priminėta, kurie k-to nariai kokius naudingus darbus atlie-

ka ir tuo labiau kad tuos darbus atlieka ne naujieniečiai. Tai yra nerimtas šališkumas.

Reikia tikėtis, kad "N-ų" vadovybė pagaliau supras keistos savo taktikos kenksmingumą ir, užuot kaltinus kitus, gal prisimins ir savo apsigėdymą ir parodys daugiau nuosirdumo bei aktyvumo nors lakūnų paminklo statymo vajuje. Komitetas tik tuo tikslu rašo šį pareiškimą ir to labai trokšta.

Atsakę į svarbesnius priekaištus, lakūnų paminklo statymo komiteto vardu kviečiame visų srovių vadus, veikėjus, redaktorius ir plačiąją visuomenę nuosirdžiai padėti komitetui sėkmingai ir greitai įvykdyti didį darbą: per metines lakūnų žuvimo sukaktuves pastatyti Chicagoje didingą ir gražų paminklą Dariaus ir Girėno žygiui pagerbti ir įamžinti. Visi lietuviai prašomi į talką — į tą bendrą darbą! Komitetas ne savo garbei, bet lakūnų žygio garbei dirba! O kas turi kokių naudingų sumanymų ar patarimų, prašome teikti juos komitetui — bet be pagiežos, be pavydo ir be piktos valios! Dirbkime bendrai, o kritikuokime su meile ir ypač su noru padėti tam bendram darbui, bet ne kenkti.

Didelė Dariaus ir Girėno auka turi ne skaldyti Amerikos lietuvius, bet garbingai sutelkti visus į tautinę vienybę. Mūsų didvyriai pasiaukavo ne kuriai nors lietuvių srovei, bet visai mūsų tautai. Amerikos lietuvių visuomenė turėtų rimčiau žiūrėti į Dariaus-Girėno žygį ir tinkamai pagerbti jį.

Adv. R. Vasiliauskas k-to pirmininkas
P. Jurgėla, k-to sekretorius

DERYBOS SU SOV. RUSIJA DĖL MIŠKO IR KIAULIŲ

Prieš karą Klaipėdos uostas buvo visai menkas; jis daugiausiai vertėsi Nemunu plukdomu Lietuvos ir Rusijos miško apdirbimu ir išvežimu į užsienius. Taip ir vadinosi "Medžio uostas" (Memeler Holz Hofen). Po karo, Lenkai užgrobus mūsų Vilniją, mi-

loms ir bendruomenei, siekiant antprigimtinio tikslo.

Todėl katalikiškas veikimas nėra medžiaginis, nėra žemiškos rūšies, nėra politinis veikimas, bet grynai dvasinis, dangiškas ir religinis. Nes katalikiškojo veikimo pirmutinis, vyriausias tikslas — gelbėti sielas, platinti Kristaus viešpatavimą atskirose sielose, šeimose ir visuomenėse.

Jo siekti padeda artimas, betarpiškas veikimo tikslas — tikrų ir teisingų sąžinių auklėjimas.

Tai savyje turi. a) tvirtą krikščionišką išauklėjimą ir b) pilnutinį viso žmogaus krikščioniškąjį auklėjimą, kad pavienis asmuo turėtų: 1) tikrą pamaldumą, 2) dieviškųjų dalykų nuodugną pažinimą, 3) užsidėgtų uolumą, 4) visiškai atsiduotų Bažnyčios valdžios (hierarchijos) vadovavimui ir 5) gyventų pavyzdingą ir be priekaištų krikščionišką gyvenimą.

(Bus daugiau).

Dexter Keezer, laikraštininkas ir ekonomistas iš Brooklandville, Md., paskirtas ekzekutyviu direktoriumi NRA aukščiausioje ofise. Jam pavesta studijuoti kainų kilimą.

ško plukdymas Nemunu sustojo. Klaipėdos uostas, tapęs Lietuvos uostu, labai pakilo, iš-tobulėjo. Sakysim, prieš karą Klaipėdoj buvo tikrai apie 20,000 gyventojų, o dabar yra jau apie 45,000. Kai prieš karą į uostą įplaukdavo 2,000 tonų talpos laivai (didesni ir negalėjo įplaukti), tai visi klaipėdiškiai, bėgdavo žiūrėti kaip į dyvą. O dabar, kada Lietuva uosto iš-tobulinimui bei pagilimui įdėjo apie 25,000,000 litų, į Klaipėdą jau ateina ir įeina 18 ir 20,000 tonų talpos laivai. Bet miško apdirbimo įmonės — lentpiuvės darbo vis tik mažai turėjo. Prieš porą metų buvo sudaryta su Sov. Rusija sutartis apdirbti Klaipėdoje rusų mišką. Per porą metų to miško buvo atvešta labai daug ir kai kuriomis dienomis atveždavo po 100 ir daugiau vagonų. Lietuvos gelžkeliai turėjo darbo ir pajamų, ir Klaipėdos lentpiuvės ėmė smarkiai dirbti, pareikalavusios apie 2,000 darbininkų. Dabar su Sov. Rusija miško sutartis spalį 1 d. baigiasi, ir Rusija ją nenori atnaujinti. Sako, kad jiems per Klaipėdą vežti mišką neapsimoka, nes latviai brangiai imą už pervežimą per gabalėlį ties Daugpiliu Latvijos žemės (Lietuva kol lenkų tebė-

MOTERS VAIDMUO KATALIKIŠKAME IR TAUTIŠKAME VEIKIME

(Kun. dr. K. Matulaičio, M. I. C. paskaita Federacijos Kongreso Moterų sekcijai)

Garbingosios katalikiškųjų draugijų Atstovės,

Turiu kalbėti jums — moterims, kurias šv. Tėvas Pijus XI kartą pavadino namų židinio kunigais. Bažnyčia ir mūs Ateivijos vadai su pagarba, o kartu su neaiškia baime žvelgia į Amerikos lietuvių moterų katalikišką ir tautišką veikimą. Iš visų pusių gresia visuomenei dideli pavojai. Juos nugalėti galime vien sujungę savo jėgas ir subendrinę pasiryžimais atstaus pastangas. Besiplatinęs netikėjimas, religinės klaidos, dorovės kritimas, šeimų pakrikimai, — vis tai kasdieniniai pasireiškimai mūsų dienų visuomenėje. Ar nebegalima atitaisyti? Ar nėra priemonių išvesti visuomenės į šviesesnį rytojų? Kas tai padarys? Taip, yra amžiais išbandyti keliai visuomenės negalėms gydyti, yra

taurių sielų, nesibijančių gyvenimo aukos, kad Kristaus viešpatavimą įnešus į pavienią sielą, į šeimą ir į visuomenę.

Didelę laukiamo darbo dalį padarysitytės — moterys.

Rimtieji lietuvių vadai susirūpinę mūsų Ateivijos likimu. Smarkiai besiplatinęs ištautėjimo maras atima lietuvių tautai šimtus ir tūkstančius jaunų jėgų. Kame atspirtis? Geroji lietuvių moteris.

Pažinkite savo vietą veiklai Dievo užbrėžtuose visuomenės atlikti darbuose, panaudokite savo paaiminančią įtaką daryti visa, kas gera, kilnu, šventa. Jūs būsite pagerbtos pas Dievą ir jūs vardas nežus žemėje.

Bendrąsiais bruožais pažvelgsime į:

1. Moters katalikiškąjį veikimą;

2. Moters tautiškąjį-lietuviškąjį veikimą.

3. Pabaigoj padarysime kai kurių gyvenimiškų išvadų.

I Katalikiškas moters veikimas

Klausimas platus. Turiu apsiriboti, sudaryti planą.

1. Kad geriau klausimą supratus ir

jį išgvildenus, reik pirmiausiai išsiaiškinti katalikiškąjį veikimą, jo tikslus, ypatybes ir priemones, o paskui seks —

2. Moterų katalikiškojo veikimo sri-tys:

a. asmens, šeimos ir visuomenės dvasinis tobulumas,

b. moteris ir Eucharistinis gyvenimas,

c. moteris ir malda,

d. moteris ir gailėstingieji darbai, labdarybė

e. ir Bažnyčios teisės valstybėje.

1. Katalikiškas veikimas. Šv. Tėvas Pijus XI, birž. 19 d. 1931 m. sekančiai aptarė katalikiškąjį veikimą: "tai pasauliečių katalikų dalyvavimas hierarchijos apaštalavime, kuris yra betarpiškai išėjęs iš mūsų Viešpaties Širdies, gyvenimo ir rankų ir kuris tęsiasi per visas kartas, besiplečiant, besivystant po visą pasaulį ir per visus amžius Apaštalių Kolegijai, Episkopatui".

Katalikiško veikimo pradžia siekia Jėzaus Širdies, o pabaiga — pasaulio pabaigos. Mes esame to veikimo tarpe. Iki mūsų dienų jis vyatėsi, formavosi, organi-

zuotai apėmė visą pasaulį. Jame dalyvaujame kartu su 40 milijonais katalikų. Įnešime į jį savo dalį, padėdami Jėzaus Kristaus kurtajai Bažnyčiai, vienai tikrai, matomai, tobulai, antgamatinei, nemirtingai ir būtinajai draugijai, vien per kurią vieną gali atsiekti žmonės savo amžino išganymo, padėdami jai pašvęsti žmones ir juos išganyti.

Bažnyčia (Apaštalai ir per juos vyskupai) su šv. Petru priekaky gavo iš Kristaus valdžią mokyti visas tautas Dievo apreiškusių tiesų, dalinti Jėzaus Kristaus paliktuosius Sakramentus, priemonės Dievo malonei įsigyti ir pašvęsti savo sielą, ir valdymo valdžią.

Pasauliečiai katalikai Bažnyčios nevadko. Toj valdžioj nedalyvauja. Bet šventėjimo priemonėse ir mokymo srityj pasauliečiai visada daug padėdavo Bažnyčiai; tą daro ir mūsų laikais.

Yra tokių vietų, kur negali kunigas pasiekti, jėiti ir ten įnešti tikėjimo šviesos. Pasauliečiai žmonės eina Bažnyčiai į pagalbą. Jie padeda platinti tiesą, padeda pašvęsti ir vadovauti pavieniams sie-

ra okupuota Vilnia su Sov. Rusija nesirubėjuoja).

Netekus rusų miško apdirbimo, vėl tektų Klaipėdos lenptiuvėms užsidaryti ir daug darbininkų netektų darbo. Todėl Lietuva nori sutarti atnaujinti. Klaipėdos lenptiuvės atstovai, su p. Ernestu Galvanausku (buv. ministeris pirmininkas), rugpičio 23 išvyko į Maskvą deryboms dėl miško sutarties pratęsimo. Kalbama, kad esą vilties susitariti.

Kitos derybos eina Kaune apie Lietuvos kaulių Sov. Rusijai pardavimą. Jau ne kartą Sov. Rusija pirkė didesnes partijas kaulių Lietuvoje. Anksčiau pirkdavo ir veždavo gyvas. Bet lietuviškos "buržuizškos" kaulės, patekusios į komunistų šalį, nepakęsdavo jų maisto ir užlaikymo sąlygų, ir stipdavo kartais net nedavžiausias į "kolchozus" (bendrų kolektyvinių ūkių). Nuo pernai jau pradėjo pirkti skertas lašines kiales. Kiales "Maisto" skerdyklose paruošiamos ir vežami gatavi lašiniai. (Per 15 metų vargšai komunistai žemišką rojų bekurdami iki tol dasigyvėna, kad į milžinišką, grynai žemės ūkio kraštą, tenka vežti mažos Lietuvos lašinius).

Žadama pirkti apie 20,000 lašinių kaulių. Derybos, rodos, bus sėkmingos ir netrukus baigtos. Kadangi dabar tarptautinė prekyba dėsniu "do ut des" (Aš duodu, jei-gu tu duosi), tai Sov. Rusija išlyginimui prekybos balanso turi daryti Lietuvai didesnius užpirkimus, nes Lietuvoj Sov. Rusija parduoda gana daug žemės ūkio mašinų, žibalo, benzino, druskos, cukraus, manufaktūros ir kai kurių kitų pramonės gaminių (prekių).

Tsb.

TIKRAI LIETUVISKAS SENIS

Skuodo miestely, Mažeikių apskr., gyvena 66 metų amžiaus senis, kuriam neseniai iškrito vienas krūminis dantis ir jo vietoj pradėjo dygti naujas, truputį mažesnis už buvusįjį. Tai tikrai nuostabus senis. Nežiūrint savo amžiaus, jis turi sveikutėlius, baltus dantis, kaip 20 metų jaunuolis, pats yra tvirtas ir niekad nesisukundžia jokiais negalavimais.

Tsb.

LIETUVOS CIVILINĖ AVIACIJA

Aviacijai nepaprastai išsiplėtus ir įgaunant vis daugiau reikšmės, ja labiau susidomėta ir Lietuvoje. 1927 metais susidarė grupė žmonių (tarp kitų į ją įėjo gener. S. Žukauskas, gener. Nagevičius, pulk. Pundzevičius, pulk. Kalmantas, majoras Peseckas, majoras Pyragius, p. Balutis, a. Atlanto nugalėtojas Darius), kuri panorė skieisti aviacijos idėją visuomenėje ir kurti Lietuvoje civilinę aviaciją. Tais pačiais metais buvo įsteigtas Lietuvos Aero Klubas.

Lietuvos Aero Klubas savo tikslu pastatė **populiarizuoti ir visai remti skraidymo mokslą Lietuvoje**, duoti galimumo plačiai visuomeni užsiminti aeronautika ir reguliuoti privačių asmenų skraidymus Lietuvos teritorijoje. Tikslas besiekdamas, Aero Klubas pradėjo steigti skyrius visoje Lietuvoje ir vartyti plačią aviacijos propagandą per spaudą, ruošdamas aviacijos dienas ir vartodamas visas kitas galimas priemones.

Kad duoti žmonėms galimybės pažinti aviaciją ir kad pramokinus valdyti lėktuvą,

Lietuvos Aero Klubas jau pirmomis savo gyvenimo dienomis įsteigė civilinių lėktuvų kursų. Iš pradžių kursai buvo teoretiniai, kurių klausė 74 klausytojai. Pasibaigus teoretiniams kursams, buvo sudaryta lėktuvų grupė, kuri leit. Mikėno vadovaujama, pradėjo mokintis skraidyti. Tada Aero Klubas turėjo jau savo lėktuvą, kuris tačiau 1931 metais sudužo. Tais pačiais metais Klubas pasiryžo įsigyti kitą lėktuvą, jau moderniską, ir įsigijo. Jį padirbdino Lietuvos Aviacijos dirbtuvėse. Tuo būdu civilinių lėktuvų rušimas buvo galimas toliau.

Civilinių lėktuvų vardą ligi šiol gavo jau keliadešimt žmonių, jų tarpe ir dvi moterys.

Šiais metais Aero Klubas įsigijo už 28,000 litų dar vieną lėktuvą, kurio bandymas įvyko rugpičio 29 dieną. Šis lėktuvas gali išvystyti greitumą ligi 200 kl. per valandą; 2000 metrų aukštį pakyla per 14 minučių ir pakilimui bei nusileidimui reikalauja tik 100 metrų ploto. Tuo tarpu aviacijos dirbtuvėse statomas dar vienas klubui lėktuvas, jau ketvirtas.

Bepropaganduodamas skra-

dymą Aero Klubas pradėjo populiarizuoti ir planerizmą — skraidymą bemotoriniais lėktuvais. 1932 metais buvo padaryta tam tikslui 3 planeriai ir įsteigta Pažaislio smėlynuose, ties Kaunu, laikinoji skraidymo mokykla. Skraidymo mokyklai ligi šiol baigė Lietuvos žmonių. Vieta mokyklai Pažaisly pasirodė esanti nevisai tinkama. Todėl ji šiais metais perkelta į Lietuvos pajūrį, į garsiąsias Nidos kopas. Žinovų nuomone, ši vieta sklandymui yra geriausia visoje Lietuvoje. Sklandymo mokymas Nidoje varomas 6 planeriais. Mokyklai vadovauja skaidymo specialistas leit. Heidrikis, baigęs žinomąją Rasytės sklandymo mokyklą ir prieš porą savaičių pastatęs Lietuvos sklandymo rekordą, išbūdamas ore 3 val. ir 9 min. Šiais metais sklandymo mokyklą lanko arti šimto žmonių.

Aviacijos idėja Lietuvos visuomenėje paplito jau gana plačiai. Vytauto Didžiojo Universitete yra jau skaitomas aviacijos kursas. Aero Klubas

savo veikimą plečia toliau ir diena iš dienos randa vis naujus aviacijos mėgėjų būrius.

Tsb.

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. LA Fayette 3057

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-SPINDULIAI

3051 West 43rd Str.

(Prie Archer Ave. netoli Kodzie)

Valandos: nuo 2 iki 8 vakaro

Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

Phone GROvehill 0027

Valandos: 2-4; 7-9 P. M.

Trečdieniais ir sekmadi. susitarus

DR. J. W. KADZEVIK

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

6559 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill.

BOULEVARD 7589

Rez. HEMlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKAS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue

Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Tel. Ofiso BOULEVARD 5913-14

Rez. VICTory 2343

DR. A. J. BERTASH

756 W. 35th Street

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

GRABORIAI:

SENIAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

EUDEIKIS ir SŪNUS yra taip arti kaip ir jūsų telefonas. Nežiūrint to, nėra jokių išlaidų.

EUDEIKIO 30 metų ypatingas, atsakantis patarnavimas yra patenkinęs tūkstančius šeimynų.

Vienintelis Lietuvių Graborius vartojantis moderniską, elektros varomą grabavimą su šoninėm durim, kurios palengvina grabų kėlimą.

Jeigu didžiuojatės dailumu ir taupumu laidotuvių — pašaukite REPUBLIC 8340, ir persitikrinkite.

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

5340 SOUTH KEDZIE AVENUE

VISI TELEFONAI: REPUBLIC 8340

(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas. Tel. VICTory 4088

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas nuo \$75.00 ir aug.

PAVLAVICIA UNDERTAKING CO.

INCORPORATED

Henry W. Becker

(Licensed Embalmer)

3238 S. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

Seniausia ir Didžiausia

LIETUVIŲ

GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokiuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno į mūsų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, mūsų automobilis atvažiuos į jūsų namus ir atveš į mūsų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausią pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežūrint į tai, ar jūs ką pirsitate, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulančią patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturių Moderniškos Kopyčios Dėl Sėmenų. Pašaukite EUDEIKI pirm negu kreipsitės kur kitur.

Eudeikis

JOSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARds 1741 ir 1742

LIETUVIAI DAKTARAI:

Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso: Tel. CALumet 4039

Res.: Tel. HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3147 So. Halsted St.

Ofiso valandos: 1-4 ir 6-8 val. vak.

Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.

Valandos: 10-12 ryto

Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

Tel. LA Fayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4140 Archer Avenue

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. 2136 W. 24th St.

Tel. CANal 0402

Office Phone Res. and Office

PROspect 1028 2359 So. Leavitt St.

CANAL 0706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2403 W. 63rd St., Chicago

OFFICE HOURS:

2 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sunday by Appointment

DR. M. T. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso telef. BOULEVARD 7820

Namų tel. PROspect 1930

Tel. BOULEVARD 7042

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Val.: nuo 9 iki 8 vakare

Seredomi pagal sutartį

Tel. CANal 6122

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 W. Cermak Road

(Kampas Leavitt St.)

Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 8 vakare

Seredomi pagal sutartį

Tel. GROvehill 1593

DR. A. L. JUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.

Seredomis po pietų ir Nedėliomis

tik susitarus

2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 ARCHER AVENUE

Tel. VIRginia 0958

IVAIRŲS DAKTARAI:

Res. Phone Office Phone

ENGlewood 6641 WEENworth 3000

DR. A. R. McGRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

7650 So. Halsted Street

ROOM 210

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Seredomi pagal sutartį

DR. CHARLES SEGAL

Perkels savo ofisą po numeriu

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Dziogų, Moterų ir Vyrų Ligų

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po

pietų: 7-8:30 val. vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas MIDway 2880

Office: PROspect 2011 BEVerly 0081

Res.: Res. Tel. DREkel 9191

DR. JOHN F. RUZIC

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2355 West 63rd Street

Val.: 2 to 4 ir 7 to 9 P. M.

Ketv. ir Sekmd. pagal sutartį

Ryto val. Sv. Kryžiaus Ligoninė

Chicago, Ill.

Phone: HEMlock 6700

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas odos ligų ir

veneriškų ligų

Ofisas 3102 So. Halsted St.

Kampas 31st Street

Val.: 10-11 v. ryto, 2-4, 7-9 v. v.

Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 SO. ASHLAND AVE.

Tel. YARds 0994

Rez.: Tel. PIAza 3200

VALANDOS:

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-9 v. v.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų

Phone PROspect 1024

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

DR. C. E. FITZGERALD

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2456 WEST 69th ST.

VALANDOS:

1-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėliose pagal sutartį

CHICAGOJE

ŽINIOS IŠ ŠV. MYKOLO
PARAP., NORTH SIDE

KVIETIMAS

Pirmadienį, rugsėjo 25 dieną, 7:30 valandą vakare, Šv. Mykolo parapijos bažnyčioje prasidės misijos ir baigsis spalio 1 dieną, 7:30 valandą vakare. Joms vadovaus Tėvas J. Bružikas, jėzuitas, iš Lietuvos. Misijų tvarką jis pats paskelbs pirmadienio vakare.

Misijų tikslas bus: paminėti Kristaus Kančios 1900 metų sukaktį ir Jurgio Kardino Mundelein 25 metų vyskupavimo sukaktį. Prie to mus ragina Šventasis Tėvas, Pijus XI, ir Jurgis Kardinas Mundelein.

Todėl nuoširdžiai kviečiu visus nortsidiečius, lygiai ir kai mynus pašaliečius, lankyti misijų pamaldas ir pasinaudoti teikiamomis Dievo malonėmis.

Kun. J. Svirskas, klebonas

Blogas Skonis Burnoje

Yra įrodymų, kad negerai veikia vienas ar daugiau svarbiausių organų. Gal virškinimas yra negerai, apatitas blogas, silpa eliminacija, vidurių ne reguliarus, nenatūralus miegas, nerviškumas, ir t.t. viskas tas parodo reikalingumą gero ir tikro Toniko.

Nuga-Tone

buvo rekomenduojamas Gydytojas Specialisto kaip tik tokiam nesveikavimui. NUGA-TONE į pastebėtinai trumpą laiką patalio sveikatą ir atveda organizmą prie natūralaus stovio. Neakankintais patys ir nekankinkite savo draugų. Nueikite pas savo vaistininką ir už vieną Dolerį nusipirkite mėnesio gydymą. NUGA-TONE parduodamas su pilna garantija, po dvidešimties dienų grąžiname pinigų, jeigu busite neužgaidinti.

AR NESVEIKAS?

Pasitarkit su Dr. Ross, dykai apie savo ligą ar silpnumą.

Vėliausi ir geriausi gydymai išgydymui įvairių kraujo ligų, reumatizmo, inkstų, pūslės, urino ir visų užkrečiamųjų ligų. Taipgi specialiai gydymai sugrąžinti mui energijos ir stiprumo be laiko nuostolių. Sergantys žmonės yra kviečiami atleisti del sveikatos naudingų informacijų, kurios bus suteiktos dykai be jokio pareigo.

Dr. Ross kainos yra žemos ir visiems prieinamos. Galima susitarti del lengvų išmokėjimų, kad kiekvienam neaveltum žmogui duoti progos išsilydyti ir tapti sveiku.

DR. B. M. ROSS

UŽTIKIMAS SPECIALISTAS
35 South Dearborn Street
kampas Monroe Str., Chicago, Ill.
Naukie elevatorių iki penktos aukšto. Priėmimo kamb. 506 del vyrų ir 507 del moterų. Valandos: 10 a. m. iki 5 p. m. Nedėliomis 10 a. m. iki 12 val. Panedėliais, Seredomis ir Subatomis nuo 10 a. m. iki 8 p. m. Ofisas 30 metų tame pačiame name.

PRAEITIES PABYROS

Rašo Kun. A. Petrauskas, M. I. C.

Pargrįžę į Varšuvą jis užsideda moterišką drabužių suvyklą. Darbas sekasi pusėtinai. Jo miklumas, graži išvaizda, iškalbingumas — padarė jį vieną iš populiariausių Varšuvos siuvėjų. Tasai pasisekimas bematant jį pralobino: jis įsigijo Pragos priemiestyje vienerius ar net daugiau namų. Gyveno, kaip pasituris varšuvietis. Augino dvi dukteris, kurioms rūpinosi įkvėpti lietuvišką dvasią. Ne lengvas tai buvo darbas, nes motina (jo žmona) buvo ne lietuvė, nors lietuviams visiškai pritarianti ir nedraudžianti dukterims lietuviškai kalbėtis.

WEST SIDE

× Biznierių Juozas Dobrovolskis aplankė parapijos talkininkus. Jam labai patikęs darbas. Sako, dabar kiekvienas parapijonas, atėjęs į bažnyčią ir pamatęs, kaip ji išrodo, aukos bent po \$1.00.

Be to, sakė, kai bus baigti darbai, talkininkams iškelsis skanius pietus.

Ramygalos Aido klūbas turėjo savo išvažiavimą sekmdienį, rugsėjo 17 d. Išvažiavimas labai gerai pavyko. Svečių buvo atvykę net iš kitų apylinkės miestų.

Klūbo nariai ir svečiai linksmosios susitikę seniai matytus pažįstamus, taip pat augančių kartą. Visi gražiai linksmosios prisimindami Vytano Didžiojo žėrny medžioklės laikus. Buvo jaučiamas pagėdavimas suruošti daugiau tokių suėjų. 9 val. visi skirstėsi linkėdami vieni kitiems geriausios kloties.

Ramygalietis

MARQUETTE PARK

NETIKĖTAS ĮVYKIS —
VIEŠA PADĖKA

Rugsėjo 15 d., po iškilmingų Šilavos atleidų, Gim. P. Šv. parapijos choro nariams buvo didelė netikėtasis įvykis.

Visi choristai buvo sukvieisti į parapijos svetainę, kurioje buvo stalai gėlėmis apstatyti ir visokiais gardumynais apdėti. Tai mūsų gerb. klebonas A. Baltutis, choro dvasios vadovas, kuris visuomet choristais rūpinasi, surengė didelę vakarienę choristams pagerbti. Vakarienę dalyvavo visi parapijos komiteto nariai ir svečiai Paukšta ir Mickienė. Pasistiprinus gardžiais valgiais, gerb. klebonas pakvietė pakalbėti pralotą Maciejauką, kuris pažymėjo, kad choras yra skaitlingas, gerai išlavintas ir linkėjo, kad jis visados taip skaitlingai gyvotu.

Toliau pakviesti kalbėti: Misijon. Bružikas, kun. Vaitėnas, kun. Jurgaitis, kun. Mišauskas iš Willsbury, Pa., "Draugo" red. L. Šimutis, kun. Kundreckis iš Luzerne, Pa., ir parap. komiteto narys Stoškus. Jų kalbos buvo tikrai įdomios.

Ant galo kalbėjo mūsų choro vedėjas, varg. B. Janušauskas, dėkodamas gerb. klebonui už surengimą skanios vakarienės ir dvasiškai už atsilankymą.

Šiuo norime pareikšti padėkos žodį gerb. kun. A. Baltutėi už surengimą tokios gražios vakarienės. Taipgi ačiū mergaitėms, kurios nuoširdžiai pasidarbavo gamindamos vakarienę ir patarnaudamos: F. Stogiūtei, T. Rastutytei, E. Zukiūtei, S. Cepeliūtei, A. Kiriūtei, H. Kiriūtei ir S. Stogiūtei.

Ieva Lukošūtė, rašt.

ATSISAUKIMAS Į ŠILALISKIUS

Šilaliskiai, kiek girdėt, kalba tarp savęs apie susiorganizavimą. O jie gali daug ką nuveikti. Bile kolonijoje, kur tik tenka sutikti šilaliskį, pasirodo smarkūs veikėjai.

Taigi neužilgo bus šaukiamas šilaliskis susirinkimas. Apie tai bus pranešta "Drauge". Susirinkimas bus ne rinkliavų tikslu, bet susiorganizavimo reikalu. Turime skatinti susirinkti, kad būtų iško sutvėrti dr. j. Jėranksto kviečių.

Teko kalbėtis su "Draugo" redaktorium. Jis žadėjo pagelbėti spaudoj. Tikimės, kad jis tai ir padarys.

Dėl to kviečiu visus savo parapijonus skaityti dienraštį "Draugą". Pasirodykim, kiek mūsų yra Chicagoje. Užsiskant pažymėkime, kad tai šilaliskis. Skaitydami "Draugą" daug žinosime.

Neužilgo dienraštį "Draugą" tilps šilaliskų grupės atvaizdas, išleistuvės kun. St. Irtmano. Prašau nepraleisti nei vieno "D." numero.

Neseniai labai gražiai buvo aprašyta apie šilalės gražumą, jos apylinkes, kaimus ir gražius kalnus. Štai žodžiai kun. St. Irtmano. Sako, jis susitikęs vieną svečią šilalę iš Šveicarijos. Svečias pripažino, kad žmonai jis mato gražesnių vietų, negu Šveicarijoje. Su pagalba dienraščio "Draugą", mes galime ir daugiau parašyti apie šilalės apylinkes ir jų grožį.

Stokime visi iš vieno. Remkime dienraštį "Draugą".

Marquette Parko Juozas

Antanina Čižiūnienė
(Damanskienė)

Mirė Rugsėjo 23, 1933, 1. val. po pietų, 42 metų amžiaus. Kito iš Kauno apskr., Panamies parap., Kepenų kaimo. Amerikoje išgyveno 20 metų. Paliko didėliame nuolūdiame vyrą Kazimierą, 2 dukteris Adelę Shevedtą ir Albaid, sūnų Albertą, 2 brolius Motiejų ir Pranciškų Sepranaukus, 2 brolienes Pauliną ir Marijoną Sepranaukienes, tris pusbrolius Petrą, Antaną Juodelį ir Kasantą. O Lietuvoje seserį Elzbieta ir 2 brolius ir gimines. Kunas pašarvotas 10404 S. Indiana Ave., Roseland, Ill. Laidotuvės įvyks Rugsėjo 25, iš namų 8 val. bus atlydėta į Visų Šventų parap. bažnyčią, Roseland, Ill., kurioje įvyks gėdingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdi Vyras, Dukterys, Sūnus, Broliai, Brolienes ir Giminės.

J. WELICHKA

Pigiausias Lietuviams perkraustytojas Chicagoje nors ir į Kaliforniją, nedaro skirtumo, kaip toli gyvenate. Patarnauju dieną ir naktį. Taipgi parduodu anglis, kokias kas nori; užsakymus priimu dideliu ir mažus.

Reikale malonėkite pašaukti Republic 3713
2506 W. 69th St. Chicago, Ill.

AUTOMOBILIS PARDAVIMUI

Gražus 7 passenger 1929 Stutz šeiminis karas. Gerame stovyje. Lankai kaip nauji. Sildytuvės. Projektorius. Visi aukštos rūšies įtaisymai. Atrodo ir bėga kaip nauja mašina. Kaina tik \$400. Telefonuokite HAR. 3006; Sekmdieniais SAG. 7754.

SUGRĮŽO IŠ
LIETUVOS

ADV. F. B. BRADCHULIS

Attorney & Counsellor-At-Law
3112 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTORY 2394

Ir vėl pradėjo praktikuoti visuose teismuose kaip ir pirmiau.

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC

PHILIP BRADCHULIS
MORTGAGE BANKERS

PERKAM
Lietuviškus
BONUS

SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
PRISIRASYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ

TEISINGUMŲ PAMATUOTAS BIZNIS

2608 W. ST 47th STR.

Tel. LAFAYETTE 1083

Stebėtinas Rekordas
Su Paveikslais

KIEKVIENAM PATARTINA IŠGIRSTI tą naują nepaprastą rekordą su paveikslais. Budriko krautuvė tai vienatinė krautuvė, kurioje galite tą rekordą pamatyti, išgirsti ir nusipirkti. Kaina 75 centai. Kiti nauji rekordai tikrai po 65 centus. Siunčiame ir į kitus miestus.

REIKALAUJAME AGENTŲ šio dailės rekordo ISPLATINIMUI!

BUDRIKO KRAUTUVĖS NAUJIAUSI REKORDAI:
6002—Dariaus—Girėno Atminčiai. Dainuoja S. Rimkus, baritonas. Ant antros pusės: Kareivėliai. S. Rimkus ir Elena Sadauskaitė, duetas.
3000—Varpelis Valcas, ir 21 Metų Kalėjime. S. Rimkus ir Budriko Radio Akordijonistai
3002—Mėilės Karalaitis ir Keturi Ratai. K. Pažerskis ir Budriko Akordijonistai
3003—Liet. Radio Melodijos ir Dzūkų Polka. Budriko Radio Akordijonistai.

RANKINIS FONOGRAFAUS, \$15 vertės, tikrai už \$4.50

Pamatykite NAUJĄ 1934 RADIO Budriko Krautuvėje. Taipgi naują radio su fonografu kruvoje.

BABY GRAND RADIO tikrai..... \$9.50

THOR Elektriinė Skalbikla tikrai .. \$37.50
Elektrikinis prosas dykai su kiekviena skalbykla

Telefonai
Blvd. 8167
Blvd. 4705

Jos. F. Budrik
3417 So. Halsted Street,

Jos. F. Budriko krautuvės duodami lietuviški radio programai

Nedėliomis: W. C. F. L. 970 K., 8 v. ryte ir 1 val. po piet
W. A. A. F. 920 K., 1:30 val. po piet
Ketvergais: W. H. F. C. 1420 K., 7:30 val. vakarais.

J. P. WAITCHES

ADVOKATAS

2 E. 103rd Pl. prie State St.
Tel. PULLman 5950
Ketvergais vakarais nuo 7 iki 9
4600 S. Wood St. LAFayette 6393

JOHN B. BORDEN

ADVOKATAS

105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas STATE 7660
Valandos 9 ryte iki 5 popiet
2201 W. Cermak Road
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANAL 6122
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarinko, Ketvergais ir Subatos vakarais 7 iki 9
Telefonas REPUBLIC 9600

OKSAS EXPRESS

Kraustau Rinkandus. Planus ir prietaisus anglis už pigiausias kainas: Black Band \$7.50; Hacking \$8.00; Millers Creek \$9.75. Pašaukti LAFayette 8980.
J. O K S A S
2649 West 43rd Street

Visos anglių kompanijos pakėlė anglių kainas, taip aukštai, kad žmonės sunku beįprakti. O lietuvių CRANE COAL KOMPANIJA vietoj pakėlimo kainų dar nupigino. Kam reikia anglių, telefonuokit tuojau, gausit daug pigiau negu kur kitur — Telefonas REPUBLIC 8402

Geriausios Anglys Už
Žemiausias Kamas

TUMONIS COAL CO.

12132 UNION AVE.
Chicago, Ill.

Phone PULLman 2316

Dabar laikas prisipirkti anglių dėl žiemos

Res. 10742 S. Wabash Ave.
Phone PULLman 8092

PEOPLES COAL CO.

Visados garantuojame kokybę ir teisingą vogą. Yardas ir ofisas: 12132 SO. UNION AVE., Tel. PULLman 5517 West Pullman, Ill.

Galite nusipirkti daugiau anglių žemesne kaina iš Peoples Coal Co.

Užsisakykite savo anglis šį mėnesį kol kainos dar žemos.

	1, 2, or 3 tons	4 tons
Pocahontas M.R.		
Screened 50% Lump	\$7.20	\$6.75
W. Kentucky M. R.		
50% lump	5.25	5.00
Lump	6.25	5.75
Black Band	8.00	7.50
Lump	8.25	7.75

kydavo — tai tik jam vienam žinoti.

Tai toksai buvo p. Pranciškus Stankevičius! Dabar jau amžina atsislį ir jam — didžiojo karo metu atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Patriotas—idealistas

Vieną dieną, taip popietę, girdžiu, durų varpelis: dzin-dzin-dzin! — suvirpėjo taip garsiai, kad ir iš kiekiausio miego pakirdintų žmogų. Prieinu prie durų — gi koks man dar niekuomet nematytas ponas. — "Ar čia gyvena kunigas kapelionas?" — Tai aš esu. Kuo tamstai galiu patarnauti? — "Norėčiau susipažinti su gerbiamauoju kapelionu. Esu žemaitis — Kukutis" — tiesdamas man ranką atsakė nepažįstamas. — Jei šitai, tai prašom gilyn į mano butą, ponas! — prašiau ir, praleisdamas pro save į kambarį, permečiau akimis jį visą nuo gal-

vos ligi kojų.

Ispūdzio nekokių padarė. Jau apyšenis vyras, neaukšto stogo, lyg kiek nuvargintas kokios nesveikatos ar šiaip kuo nedagaluojęs. Galva beveik visiškai nebetekusi plaukų. Iš pažiūros plati ir didelė — pilna smegenų. Ant pečių užsimetęs tamsų apsiaustą, kuris siekė jam žemiau kelių. Iš po apsiausto pasirodė, jam jį nusivilkus ir pakabinus į kabeklį priemenaitėje, nudėvėtas švarkelis ir tokios pat, beveik nuspurusios, kelnaitės. Ant kaklo giminė apykaklė su gerokai sutrintu kaklaraiščiu. Iš rankovių kyšojo dryžiai toki pat guminiai rankogaliai. Ant rankos, kaip Europoje yra mada, kabo storokas lietuviškas kriukis. Jo pryšakį puošė apystoris blizgus grandinėlis, kuris puslankiu kybojo nuo kairiojo šono ligi pat liemenės sagų. Bus daugiau)

Graži tėvo patriotiška dvasia nepasiliko be vaisiaus. Vyresnioji mergaitė, nors bebaigdamą universitetą dar nepajėgė tinkamai lietuviškai kalbėti, šandie tačiau kalba kuo gražiausiai, ir ištekęsusi ne už kokio varšuviečio lenko, bet už tikro lietuvio, ir apsigyvenusį Kaune augina lietuvišką šeimyną. Tokios žmonos, kaip ši p. Stankevičiaus duktė, man rodos, ne daug galima rasti tarp visų, o ypač tarp didmiesčio moterų: ir gražios kūno sudėties, ir gražiai išauklėta, ir nepaprastų proto gabumų bei turinti lietuviškas moteries gyvenimo supratimą.

Antroji duktė, nežinau, ar pasekė tėvo ir savo vyresniosios sesers pėdomis. Būdamą tačiau paūglė mergaitė lietuvių ir jų kalbą mylėjo ir dažnai poilsio parvykdavo vasarės metu į Lietuvą.

P. Stankevičius atvykstančius lietu-

vius į Varšuvą mielai priimdinėdavo pas save. Nežinau, ar daug kas iš suvalkiečių lietuvių kunigų ir šiaip žmonių, kuriems teko šokiais ar kitokiais reikalais būti Varšuvoje, kad būtų nebuves p. Stankevičiaus šeimoje. Jis visus ir pavaišins, ir kiekvienam padės visus reikalus aprūpinti, dažnai dėl to net sau nemažą nuostolį pasidarydamas.

Vadovas norintiems Varšuvą pažinti tai nepalyginamas. Jis Varšuvos visus kampus ir kampelius žinojo, kaip savo butą. Ne tik žinojo, kur kas yra, bet jis mokėjo nupasakoti kiekvienos vietos ir net atskirų šeimynų, kunigų ir kitų įžymybių ištisą istoriją. Jam buvo žinomi net tokios smulkmenos, kurių niekur kitur neišgirsi ir nesužinosi. Kaip jis jas surinkdavo ir kaip jo galvoje tos visos žinios sutildavo ir taip ilgai užsilai-